

Suggesties/voorstellen bij concept Energieprogramma Moerdijk0.9, versie april 2021

Mooi dat de gemeente verantwoordelijkheid toont als betrokken partij bij de aanpak van de urgente klimaatopgave. Hierbij enige suggesties/aandachtspunten voor nadere invulling en vervolgtraject.

Wat betreft de Leidende principes in het concept Energieprogramma Moerdijk (pag. 8) lijkt het van belang dat de gemeente een proactieve positie inneemt en inventariseert in welke kernen, wijken, straten de grootste energiebesparing/CO₂-emissiebeperking kan worden gerealiseerd. Het verdient aanbeveling dat de gemeente in elk geval actief de meest prioritaire kernen/wijken/straten benadert, met name met het oog op woningisolatie, mogelijkheden ter beperking van energieverbruik, collectieve inkoop/installatie van zonnepanelen, warmtepompen, en mogelijk zelfs windmolens. Uiteraard kan dit ook gepaard gaan met een positieve gemeentelijke respons op particuliere energiebesparende initiatieven op andere locaties.

Op pag. 8 wordt geconstateerd dat de beschikbare data niet in alle gevallen volledig of actueel zijn. Zo wordt het verbruik van (industriële) grootverbruikers veelal afgeschermd, omdat dit bedrijfsgevoelige informatie is. Ook wordt opgemerkt dat het niet of nauwelijks mogelijk is om op lokale schaal terug te kijken naar de situatie in het jaar 1990, het jaar waaraan de landelijke doelstellingen zijn gerelateerd.

Het is zeer onbevredigend dat o.a. deze constatering leidt tot de conclusie dat het opstellen van een gemeentelijke klimaatmonitor niet kosteneffectief zou zijn. Met enig spitwerk moet het echter mogelijk zijn om tot betrouwbare inschattingen te komen zowel voor een nulsituatie (1990 of later) als ook voor de bebouwde omgeving, industrie en overige sectoren. Daarvoor is het van belang dat al de betrokken partijen verantwoordelijkheid nemen en de gewenste (geanonimiseerde) data aanleveren. Een periodieke gemeentelijke monitor is een noodzakelijk instrument om te toetsen wat de effecten zijn van beoogde en getroffen maatregelen en of de gemeente op koers ligt naar de lange termijndoelen. Zie als voorbeeld de Rotterdamse klimaatmonitor:

<https://www.dcmr.nl/sites/default/files/2021-03/Effect%20update%202020%20Rotterdamse%20Klimaataanpak.pdf>

Het verdient aanbeveling om na te gaan, tezamen met o.a. de provincie Noord-Brabant, Regio West-Brabant, Havenbedrijf Moerdijk en (vertegenwoordigers van) bedrijven of een vorm van samenwerking mogelijk is waar elk partij voordelen van kan ondervinden. Als voorbeeld kan hierbij worden verwezen naar het zogenaamde Versnellingshuis in het Rijnmondgebied: <https://www.deltalings.nl/versnellingshuis>

Het Versnellingshuis HIC helpt barrières op het gebied van regelgeving, financiën en vergunningen weg te nemen, voor die projecten waarvoor de reeds bestaande plekken voor ondersteuning bij verduurzamingsprojecten niet volstaan. Daarnaast

zorgt het Versnellingshuis voor coördinatie om doublures en versnippering van innovatieoplossingen in het industriecluster Rotterdam-Moerdijk te minimaliseren.

En verder qua data. De klimaatmonitor is dan een goede bron, maar voor meer historische gegevens (1990) zou de landelijke Emissieregistratie kunnen worden geraadpleegd: <http://www.emissieregistratie.nl/erpubliek/bumper.nl.aspx> Geen erg toegankelijke website maar wel veel data over allerlei bronnen.

Verder is focus gewenst op het belang van gedegen informatievoorziening naar burgers, optimale inspraak van betrokkenen bij projecten en indien investeringen nodig zijn van burgers, benutten van beschikbare subsidies of indien gewenst verstrekken van leningen, die kunnen worden terugbetaald uit besparingen van energieverbruik. In elk geval moet niet het gevoel ontstaan bij inwoners van Moerdijk dat huishoudens (die landelijk voor slechts 10% bijdragen aan de CO2-emissies in Nederland) op kosten gejaagd worden met plannen waarvan nog niet bewezen is dat ze toekomstbestendig zijn. Verder zijn van wezenlijk belang de esthetische aspecten van windmolens en zonnepanelen (o.a. kleuren en vormen die passen bij het stadsbeeld en bij de kleur en vorm van de daken: zwarte panelen op rode pannen is voor vele mensen een afschuwelijke combinatie), verbetering fiets-/e-bike-/wandelinfrastructuur (recreatief en woon-/werk) en bevorderen OV op maat ter beperking van autogebruik en parkeerdruk, belang van integrale samenwerking tussen belanghebbende partijen, etc

Het is gewenst dat het Klimaatakkoord op Rijksniveau, RES (West-Brabant) op regionaal niveau, de energiestrategie op provinciaal niveau (met name mbt milieubeleid richting grote industrie, provinciale infrastructuur, en ruimtelijk en landschappelijk beleid) en het gemeentelijk beleid op lokaal niveau beter op elkaar worden afgestemd. En waar mogelijk moeten de betrokken partijen elkaar versterken. In Moerdijk lijkt nu de inzet op de sectoren met de hoogste emissies (grote industrie en mobiliteit) slechts beperkt mogelijk. Daarvoor is bundeling van krachten nodig (ook met bedrijven en instellingen) en dat levert ook kansen voor alle partijen op (nogmaals een verwijzing naar het voorbeeld: <https://www.deltalings.nl/versnellingshuis> , de link naar het vruchtbare samenwerkingsverband binnen het Rijnmondgebied.

Succes met de voortzetting van dit op de toekomst gerichte programma. Wij vernemen graag de concrete vervolgstappen en zijn graag bereid om hierover nader me u te communiceren.

Rinus Huybegts

Willemstad